

บทที่ 3

มาตรการทางกฎหมายหลักเกณฑ์และสาระสำคัญของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า

มาตรการทางกฎหมายหลักเกณฑ์และสาระสำคัญของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้านั้น ความตกลงของ GATT (General Agreement on Tariffs and Trade) ได้วางหลักเกณฑ์ไว้โดยให้ คณะกรรมการ CRO พิจารณาขั้นตอนวิธีการเพื่อให้ประเทศสมาชิกนำไปปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ และเป็นการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากประเทศสมาชิกต่างสร้างกฎ ขึ้นเอง เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือส่งเสริมหรือกีดกันทางการค้า อีกทั้งไม่จำกัดสิทธิทางการค้าของประเทศ สมาชิก เพื่อให้ทุกประเทศสมาชิกมีเกณฑ์การพิจารณาที่เป็นมาตรฐานอย่างเดียวกัน โดยมีพิกัด อัตราศุลกากร (Harmonized System Code Number เรียกว่า H.S. Code) เป็นรหัสประจำตัวสินค้า แต่ละชนิด

3.1 กฎหมายระหว่างประเทศในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า

กฎหมายระหว่างประเทศในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า ตามหลักการของ WTO และภายใต้กรอบความตกลงเขตการค้าเสรีต่างๆที่ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีสมาชิกนั้น ได้กำหนด หลักเกณฑ์ในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) เพื่อแสดงให้เห็นว่าสินค้านั้น มีแหล่งกำเนิดจากประเทศใด

3.1.1 กฎหมายระหว่างประเทศระดับสากลในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) ตามหลักการของ WTO

1) หลักเกณฑ์ในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) ตามหลักการของ WTO¹ ภายใต้กรอบ WTO เป็นกฎที่ไม่มีการให้สิทธิพิเศษทางการค้า² (Non-Preferential Rule of Origin) โดยมีเกณฑ์หลักๆได้แก่ (1) Wholly Obtained หรือ WO หมายถึง สินค้าที่ใช้วัตถุดิบ ในประเทศทั้งหมด และ (2) Substantial Transformation หรือ ST เป็นสินค้าที่ผลิตโดยใช้วัตถุดิบ

¹ จิตติมา เกรียงมเหศักดิ์. (2552). *กฎกติกา WTO เล่มที่หก: ศุลกากรและสถาบัน*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา. หน้า 23-44.

² ชวลิต เศรษฐเมธิกุล อธิบดีกรมศุลกากร. (2547). *กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) วารสาร สรท*. (3).

นำเข้าโดยวัตถุดิบดังกล่าวจะต้องผ่านกระบวนการผลิตที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือแปรรูปอย่างมีนัยสำคัญ หรือได้รับการแปรสภาพอย่างเพียงพอ (Substantial Transformation) จึงจะถือว่าเป็นสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศนั้นๆ ซึ่งการแปรสภาพอย่างเพียงพอนั้น สามารถพิจารณาได้โดยใช้การเปลี่ยนพิกัดศุลกากร (Change in Tariff Classification) เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา

ความตกลงของ GATT ได้วางหลักเกณฑ์การได้แหล่งกำเนิดโดยให้คณะกรรมการ CRO พิจารณาขั้นตอนวิธีการเพื่อให้ประเทศสมาชิกร่วมไปปฏิบัติตามความตกลงเพื่อให้ถือว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้ามีความชัดเจน โปร่งใส ไม่คลุมเครือ สามารถตีความที่มาของสินค้าว่ามีแหล่งกำเนิดจากประเทศใดได้อย่างถูกต้อง ช่วยอำนวยความสะดวกทางการค้าและไม่เป็นเครื่องมือกีดกัน ไม่มีข้อจำกัดบิดเบือนหรือก่อให้เกิดความสับสนทางการค้า ตลอดจนให้ประเทศสมาชิกใช้กฎนี้อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ให้มีการใช้กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าในรูปแบบอื่นหรือมีเงื่อนไขที่เข้มงวดเคร่งครัดเกินควร หรือเงื่อนไขบังคับอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการผลิต อีกทั้งไม่จำกัดสิทธิทางการค้าของประเทศสมาชิกเพื่อให้ทุกประเทศสมาชิกมีเกณฑ์พิจารณาที่เป็นมาตรฐานอย่างเดียวกัน สำหรับการได้แหล่งกำเนิดสินค้านับพื้นฐานขั้นตอนการผลิตแปรรูปวัตถุดิบในประเทศนั้น เพื่อช่วยให้กระบวนการระงับข้อพิพาทมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว เมื่อนากฎนี้มาใช้ประกอบการพิจารณาหาผู้ผลิตหรือเจ้าของสินค้าที่แท้จริงเป็นข้อยุติและเป็นที่ยอมรับร่วมกัน

คณะกรรมการ CRO และ TCRO ได้กำหนดหลักเกณฑ์การได้แหล่งกำเนิดโดยมีพิกัดอัตราศุลกากร (Harmonized System Code Number เรียกว่า H.S. Code) เป็นรหัสประจำตัวสินค้าทุกชนิดมาเป็นเกณฑ์พิจารณาเงื่อนไขการผลิตสินค้าว่า (1) ผลิตจากประเทศเดียวตามเงื่อนไขที่กำหนดหรือไม่ (2) ในกรณีที่ผลิตจากประเทศมากกว่าหนึ่งประเทศขึ้นไปต้องพิจารณาว่าสินค้านั้นได้มีการแปรรูปไปจากสภาพเดิมมากน้อยอย่างไรและ (3) การผลิตหรือแปรรูปจนได้แหล่งกำเนิดมีผลทำให้เลขพิกัดของวัตถุดิบเปลี่ยนไปเป็นเลขพิกัดของสินค้าส่งออก (เปลี่ยนพิกัดอัตราศุลกากร) ในระดับใดหากไม่สามารถพิจารณาหาข้อสรุปได้ก็ให้พิจารณาจากหลักเกณฑ์อื่นๆ เช่น การใช้อัตราส่วนเปอร์เซ็นต์ของวัตถุดิบหลักหรือขั้นตอนการผลิตที่ถือเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่ม โดยมี 2 หลักเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

1.1) สินค้าส่งออกที่ผลิตหรือได้มาในประเทศทั้งหมด (Wholly Obtained or Produced : WO) จัดเป็นสินค้าส่งออกที่ผลิตจากวัตถุดิบต้นทางหรือจากแหล่งธรรมชาติในประเทศทั้งหมดซึ่งวัตถุดิบนั้นจะต้องหาได้จากเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) เกิดขึ้นเองจากธรรมชาติในประเทศนั้น เช่น ไข่มุกเพชร พลอยและน้ำมันดิบ

(2) สัตว์มีชีวิตที่เกิดและโตในประเทศนั้น ไม่ว่าจะเลี้ยงหรือล่าจับได้ เป็นต้น
 (3) พืชและส่วนของพืชที่ปลูกและเก็บเกี่ยวในประเทศ
 (4) แร่ที่ขุดได้ในประเทศ
 (5) สินค้าที่ผลิตจากวัตถุดิบตามที่ระบุในข้อ (1) ถึงข้อ (4) ข้างต้น โดยไม่มี
 การนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศมาผสมเจือปนหรือเป็นส่วนประกอบเพิ่มเติมอีก

(6) เศษหรือของเหลือที่ใช้ไม่ได้อันมาจากการผลิตสินค้าโดยตรง เช่น เศษของ
 เหลืออุตสาหกรรมขยะหรือของเหลือจากการบริโภค (ในกรณีนี้การนำเข้าส่งออกเศษของเหลือ
 จึงต้องระบุชื่อประเทศเจ้าของตัวจริงภายใต้เงื่อนไข)

1.2) สินค้าส่งออกที่ขึ้นตอนการผลิตมีผลแปรสภาพวัตถุดิบอย่างเพียงพอ
 (Substantial Transformation : ST) เป็นสินค้าส่งออก ซึ่งเป็นการพิจารณาเกณฑ์การแปรสภาพ
 สำคัญของวัตถุดิบเป็นสินค้าส่งออกที่มากพอต่อการได้แหล่งกำเนิดในประเทศนั้น โดยวัตถุดิบ
 ที่ใช้อนุญาตเข้ามาทั้งหมดก็ได้หลักเกณฑ์นี้ยังแบ่งออกได้อีกเป็น 4 ประเภท คือ

(1) ขั้นตอนการผลิตที่มีผลเปลี่ยนสาระสำคัญและมีการแปรสภาพจนทำให้
 เลขพิกัดอัตราศุลกากรของวัตถุดิบเปลี่ยนไปเป็นเลขพิกัดฯของสินค้า (Change of Tariff
 Classification : CTC) โดยพิจารณาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเลขพิกัดอัตราศุลกากร³
 ของวัตถุดิบนำเข้ากับเลขพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าส่งออกที่เปลี่ยนไปเป็นเกณฑ์ที่ได้
 แหล่งกำเนิดในประเทศที่ทำการแปรรูปนั้น

(2) เกณฑ์การผลิตเฉพาะสินค้า (PSR) พิจารณาจากกรรมวิธีเฉพาะหรือ
 มีเทคโนโลยีการผลิตจากวัตถุดิบจนได้สินค้าส่งออกทำให้ได้สินค้าที่มีสาระสำคัญแตกต่างไป
 ซึ่งอาจจะมีหรือไม่มีการเปลี่ยนเลขพิกัดอัตราศุลกากรก็ได้ เช่น การใช้ปฏิกิริยาทางเคมี (Chemical
 Reaction) การทำให้บริสุทธิ์ (Purification) และการผสมตามสูตรการผลิตสินค้าต่างๆ (Mixing and
 Blending) ในการเจรจาจะตกลงให้ใช้เกณฑ์แบบนี้เพื่อการผลิตเฉพาะสินค้า โดยมีคำอธิบายหรือ
 นิยามไว้เพื่อให้เข้าใจเป็นอย่างดี

(3) เกณฑ์มูลค่าเพิ่ม โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละของสินค้าส่งออก (Value Added,
 Ad Valorem in Percentages, Local Content : LC หรือ Regional Value Content : RVC) เป็นการ

³เลขพิกัดอัตราศุลกากร หมายถึง ระบบรหัสตัวเลขสากล (Harmonized Code System) ที่ใช้แทนตัวสินค้าที่นำเข้าหรือส่งออก
 ซึ่งมีชื่อและภาษาเรียกแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ ระบบตัวเลขจึงเป็นรหัสกลางที่ใช้บ่งบอกชื่อและคุณลักษณะสินค้า
 (Goods Identity) เพื่อให้ศุลกากรของทุกประเทศนำไปใช้ประกอบการจัดเก็บอากรขาเข้าเป็นอย่างดีร่วมกันทำให้สะดวกแก่การ
 ติความประสานงานระหว่างประเทศแทนการบรรยายขั้นตอนและวิธีการผลิตที่หลากหลายของสินค้าแต่ละชนิด

กำหนดอัตราส่วนสูงสุดของวัตถุดิบนำเข้าหรืออัตราส่วนต่ำสุดของการใช้วัตถุดิบและต้นทุนการผลิตภายในประเทศในการผลิตสินค้าซึ่งให้รวมไปถึงค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งวงจร (Production Cost) หากมีปริมาณมากพอเข้าตามเกณฑ์ที่กำหนดจะถือว่ามีการผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มมากพอที่จะได้แหล่งกำเนิดในประเทศนั้น ทั้งนี้ จะใช้ราคาส่งออก (Free on Board : FOB) หรือราคาหน้าโรงงาน (Ex-factory Price) เป็นราคาฐานแล้วใช้มูลค่าเพิ่มมาคำนวณเป็นสัดส่วนร้อยละของราคาฐานนั้น

(4) เกณฑ์ผสมผสานหรือเกณฑ์ควบจาก 3 เกณฑ์ข้างต้นเป็นเกณฑ์ที่กำหนดจากการตกลงร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกให้เป็นเกณฑ์ที่ได้แหล่งกำเนิดและสามารถเลือกกลุ่มสินค้าที่จะใช้เกณฑ์นี้บางส่วนหรือทั้งหมดก็ได้ โดยจะถือว่ามี การแปรรูปวัตถุดิบและสารสำคัญสินค้าที่อยู่ในความสนใจและสรุปให้ใช้เกณฑ์ผสมผสานส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าประเภทสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ไฟฟ้า ยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์โดยมีเกณฑ์การเปลี่ยนพิกัดฯ CTC ควบกับเกณฑ์มูลค่าเพิ่มหรือเกณฑ์ผลิตเฉพาะควบกับเกณฑ์มูลค่าเพิ่มเป็นต้น (ประเด็น ST ข้อนี้นิยามใช้ในการเจรจาเพื่อให้สิทธิประโยชน์การลดอากรขาเข้า โดยเฉพาะกับการได้แหล่งกำเนิดในเขตการค้าเสรี FTA มากกว่าจะใช้ในเขตการค้า WTO)

อนึ่ง หลายประเทศได้มีการใช้แหล่งกำเนิดที่เข้มงวดและซับซ้อนเกินความจำเป็นเพื่อกีดกันและปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศของตนในการเจรจาแบบทวิภาคี (Bilateral FTA) หรือแบบภูมิภาค (Regional FTA) โดยกำหนดเงื่อนไขที่แตกต่างกันทำให้แหล่งกำเนิดมีความซับซ้อนมากขึ้น

3.2 กฎหมายระหว่างประเทศระดับภูมิภาคในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin)

กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีต่างๆ นั้น ในเขตการค้าเสรีสินค้านำเข้าส่งออกทุกชนิดจะอยู่ภายใต้กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า โดยถือว่า “สินค้าที่มีแหล่งกำเนิด ณ ที่ใดให้ถือเป็นสินค้าที่ผลิตในประเทศนั้น” เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานร่วมกับกฎเกณฑ์อื่นในเวทีการค้าระหว่างประเทศสมาชิกด้วยกัน สินค้าที่ได้แหล่งกำเนิด (Origin Conferred Goods) จะมีหลักฐานแสดงหรือหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (C/O) ที่แสดงชื่อประเทศนั้นเป็นสำคัญ “การได้แหล่งกำเนิดสินค้า” จึงเป็นเงื่อนไขหรือเกณฑ์ขั้นตอนการผลิตที่เกิดขึ้นในประเทศสมาชิกประเทศใดประเทศหนึ่งและมีความสอดคล้องกับขั้นตอนการผลิตจริง ซึ่งจะช่วยป้องกันไม่ให้มีการแอบอ้างเอาสินค้าที่ผลิตจากประเทศอื่นมาสวมสิทธิแทนว่าเป็นสินค้าที่ผลิตในประเทศสมาชิกตัวเอง นอกจากนี้สินค้าที่ได้แหล่งกำเนิดตามเกณฑ์นี้จะได้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรได้แก่การลดอากรขาเข้าซึ่งจะทำให้ได้เปรียบเหนือประเทศคู่ค้าอื่นๆ ที่ไม่ใช่

ประเทศสมาชิกได้ ซึ่งกว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าจะมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละความตกลง ส่วนหลักเกณฑ์ในการพิสูจน์แหล่งกำเนิดแบ่งได้เป็น 3 เกณฑ์กว้างๆ ดังนี้

1) กฎที่ใช้วัตถุดิบต้นทางในประเทศทั้งหมด (WO) สินค้าใดจะผ่านกฎนี้ได้จะต้องผ่านกระบวนการผลิตในประเทศเดียวใช้วัตถุดิบภายในประเทศทั้งหมดโดยอาจมีหลายขั้นตอนการผลิตก็ได้ เช่น ผักผลไม้ที่เก็บเกี่ยวได้ในประเทศใดก็จะถือเป็นประเทศแหล่งกำเนิดของสินค้านั้น ส่วนมากการกำหนดเกณฑ์แบบ WO จะใช้กับสินค้าทางการเกษตร สัตว์มีชีวิตและสินแร่ เป็นต้น

2) กฎที่ใช้การแปรสภาพอย่างเพียงพอ (ST) จากวัตถุดิบเป็นสินค้าตามขั้นตอนการผลิตนั้น การพิจารณาว่าสินค้าใดถูกแปรสภาพไปอย่างเพียงพอสามารถดูได้จาก

2.1) สินค้ามีการเปลี่ยนพิกัดอัตราศุลกากรจากเลขพิกัดฯ วัตถุดิบไปเป็นเลขพิกัดฯ สินค้าซึ่งมีทั้งหมด 5 ระดับแต่ที่พบเห็นได้บ่อยมี 3 ระดับได้แก่

- การเปลี่ยนตอน (Change of Tariff Chapter : CC) หรือการเปลี่ยนพิกัดอัตราศุลกากรในระดับ 2 หลัก เช่น สับประรดสด (ตอนที่ 8 ของพิกัดศุลกากร) นำเข้าเป็นวัตถุดิบมาผลิต (เปลี่ยน) เป็นสินค้าน้ำสับประรด (ตอนที่ 20)

- การเปลี่ยนประเภท (Change of Tariff Heading : CTH) หรือการเปลี่ยนพิกัดอัตราศุลกากรระดับ 4 หลัก เช่น รังไหม (พิกัดฯ 50.01) นำเข้าเป็นวัตถุดิบมาสาว (เปลี่ยน) เป็นสินค้าด้ายไหม (พิกัดฯ 50.04)

- การเปลี่ยนประเภทพิกัดย่อย (Change of Tariff Subheading : CTSH) หรือการเปลี่ยนพิกัดอัตราศุลกากรระดับ 6 หลัก เช่น เยื่อไม้สนไม่ฟอก (พิกัดฯ 4703.11) นำเข้าเป็นวัตถุดิบมาฟอก (เปลี่ยน) เป็นสินค้าเยื่อไม้สนฟอกแล้ว (พิกัดฯ 4703.21)

นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนพิกัดอีก 2 ระดับซึ่งถูกกำหนดโดย WTO สำหรับสินค้าที่ต้องแยกพิกัด (Split) ออกมาโดยเฉพาะตามขั้นตอนการผลิตหรือมีการใช้วัตถุดิบนำเข้าที่มีเลขพิกัดเดียวกันกับสินค้าที่ผลิตได้นั้น ได้แก่

(1) การเปลี่ยนประเภทพิกัดที่แยกออกมาในระดับ 4 หลัก (Change of Tariff Split Heading : CTHS) หมายถึง วัตถุดิบและสินค้าที่ผลิตได้นั้นจัดอยู่ในเลขพิกัดฯ ระดับ 4 หลักเดียวกัน หากใช้เงื่อนไขการผลิตข้างต้นจะพบว่าไม่มีการเปลี่ยนพิกัดแต่อย่างใด การแก้ไขจึงต้องแยกพิกัดระดับ 4 หลักนั้นออกมาเป็น 2 พิกัดเฉพาะ โดยให้เขียนเป็น ex.XXXX (a) หมายถึงสินค้าที่ผลิตและ ex.XXXX(b) หมายถึงสินค้าอื่นๆที่เหลือรวมทั้งส่วนที่เป็นวัตถุดิบด้วย การเปลี่ยนพิกัดจึงเกิดที่ XXXX(a) กับ XXXX(b) ในระดับ 4 หลักได้และ

(2) การเปลี่ยนประเภทพิกัดที่แยกออกมาในระดับ 6 หลัก (Change of Tariff Split Subheading: CTSHS) หมายถึง วัตถุดิบและสินค้าที่ผลิตได้นั้นจัดอยู่ในเลขพิกัดฯ ระดับ 6 หลัก

เดียวกันหากใช้เงื่อนไขการผลิตข้างต้นจะพบว่าไม่มีการเปลี่ยนพิกัดแต่อย่างใดการแก้ไข จึงต้องแยกพิกัดระดับ 6 หลักนั้นออกมาเป็น 2 พิกัดเฉพาะ โดยให้เขียนเป็น ex.XXXXXX(a) หมายถึงสินค้าที่ผลิตและ ex.XXXXXX(b) หมายถึงสินค้าอื่นๆที่เหลือรวมทั้งส่วนที่เป็นวัตถุดิบด้วยการเปลี่ยนพิกัดจึงเกิดที่ XXXXXX(a) กับ XXXXXX(b) ในระดับ 6 หลักได้

ทั้งนี้ การเปลี่ยนพิกัดอัตราศุลกากรแบบแยก (Split) พิกัดในระดับ 4 หลักหรือในระดับ 6 หลักอาจไม่มีความจำเป็น หากพบว่าต่อมามีการตั้งเลขพิกัดแยกออกมาใหม่ในระบบพิกัดอัตราศุลกากรขององค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization: WCO) ที่มีการปรับปรุงทุก 5 ปี

2.2) สินค้าที่ผ่านกระบวนการผลิตเฉพาะ (PSR) ที่ถือได้ว่าเป็นกระบวนการสำคัญ หากเกิดขึ้นในประเทศใดก็จะถือเป็นแหล่งกำเนิดของสินค้าในประเทศนั้น ซึ่งเงื่อนไขเฉพาะนี้อาจรวมหรือไม่รวมมูลค่าสัดส่วนการนำเข้าวัตถุดิบหรือการเปลี่ยนพิกัดก็ได้

3) กฎที่ใช้สัดส่วนมูลค่าการผลิตและวัตถุดิบในประเทศ (Local Content : LC) เป็นร้อยละตามราคาของสินค้าที่ผลิตได้ตามที่ได้ตกลงกัน โดยกำหนดสัดส่วนสูงสุดของวัตถุดิบนำเข้าหรือสัดส่วนต่ำสุดของวัตถุดิบภายในประเทศที่ใช้ในการผลิตสินค้านั้นอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ ให้ถือว่าเป็นแหล่งกำเนิด ในกรณีที่มีการนำเข้าจากประเทศภาคีให้นำไปรวมได้ด้วย โดยจะเรียกเป็น Regional Value Content (RVC) หรือมีการสะสมแหล่งกำเนิด (Cumulative Origin) ทั้งนี้ตามข้อตกลง WTO กฎสัดส่วนการใช้วัตถุดิบภายในประเทศถือเป็นการแปรสภาพอย่างเพียงพอ (ST) ในหัวข้อที่ 2 ข้างต้นได้เช่นกัน ซึ่งจะมีสูตรคำนวณหาร้อยละของมูลค่าสินค้าทั้งสูตรคำนวณทั้งทางตรงและทางอ้อมคือ

- สูตรคำนวณทางตรง (Direct Method) ได้แก่

$$\text{LC หรือ RVC} = \frac{\text{มูลค่าการผลิต} \times 100\%}{\text{F.O.B.}}$$

เมื่อ; มูลค่าการผลิต = วัตถุดิบในประเทศ + วัตถุดิบและวัสดุจากประเทศภาคี + ค่าแรง + ต้นทุนดำเนินการ + กำไร + ต้นทุนอื่นๆในประเทศ

F.O.B. (ราคาสินค้าส่งออก = ราคาสินค้าหน้าโรงงาน + ค่าขนส่งไปด่านส่งออกหรือ Free on Board)

- สูตรคำนวณทางอ้อม (Indirect Method) ได้แก่

$$\text{LC หรือ RVC} = \frac{\text{F.O.B.} - \text{มูลค่าของวัสดุและวัตถุดิบที่ไม่ได้แหล่งกำเนิด}}{\text{F.O.B.}} \times 100\%$$

การคำนวณตามสูตรทั้งสองแบบจะได้ผลลัพธ์เท่ากัน หากกำหนดสัดส่วนต่ำสุดของวัตถุดิบไว้ที่ร้อยละ 40 ผลการคำนวณที่ได้จะต้องมีค่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 จึงจะถือว่าได้แหล่งกำเนิดสินค้า

3.2.1 หลักเกณฑ์ในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) ภายใต้กรอบของอาเซียน⁴ (ASEAN Free Trade Area : AFTA)

สินค้าส่งออกไปอาเซียนที่ต้องการใช้สิทธิในการลดอัตราภาษีศุลกากรจะต้องผลิตถูกต้องตามกฎแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement: ATIGA) ดังนี้

(1) สินค้าที่กำเนิดหรือผลิตโดยใช้วัตถุดิบในประเทศทั้งหมด (Wholly-Obtained : WO) ได้แก่ พืช สัตว์ แร่ และสิ่งของที่เหลือจากการผลิตสิ่งของเหล่านี้หรือ

(2) สินค้าที่ผลิตโดยมีวัตถุดิบนำเข้าจากนอกประเทศไทยและอาเซียนตามเกณฑ์การผลิตที่กำหนดไว้ในแต่ละพิกัดของสินค้าได้แก่

- ผลิตตามหลักเกณฑ์การเปลี่ยนพิกัด (Change in Tariff Classification) ในระดับ 4 หลักหรือ

- มีการใช้วัตถุดิบภายในภูมิภาคทั้งไทยและอาเซียน (Regional Value Content: RVC) รวมกันไม่น้อยกว่า 40% ของมูลค่า FOB ที่ส่งออกจากไทย

ทั้งนี้ สามารถสะสมวัตถุดิบนำเข้าจากประเทศอาเซียนมาคำนวณได้ โดยมีเงื่อนไขว่าสัดส่วนนั้นต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของ FOB

(3) กฎเฉพาะรายสินค้า (Product Specific Rules : PSRs) ซึ่งแตกต่างกันไปตามแต่ละพิกัดสินค้า

สินค้าที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศภาคีความตกลง AFTA จะต้องมีหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า Form D หรือเอกสารรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าด้วยตนเอง (Invoice Declaration) ในระบบ Self-Certification ไปแสดงต่อศุลกากรในประเทศสมาชิกอาเซียนหรือประเทศสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการนำร่องระบบ Self-Certification เพื่อขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

⁴ กรมการค้าต่างประเทศ กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า กระทรวงพาณิชย์. (2557). คู่มือ การใช้ระบบฐานข้อมูลกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) และอัตราภาษีศุลกากรภายใต้ความตกลง FTAs ของอาเซียนและประเทศคู่ค้าอื่นๆ ในเว็บไซต์ของกรมการค้าต่างประเทศ. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: (<http://fta.dft.go.th>) หรือ (www.dft.go.th). หน้า 4.

3.2.1.1 หลักเกณฑ์ในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) ตามความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน⁵ (ASEAN-China Free Trade Agreement : ACFTA)

สินค้าที่จะได้สิทธิพิเศษในการลดภาษีภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีนจะต้องได้แหล่งกำเนิดตามกฎเกณฑ์ที่ได้ตกลงกัน ประกอบด้วย

(1) ผลิตภัณฑ์ที่ได้มาหรือผลิตขึ้นโดยใช้วัตถุดิบภายในประเทศทั้งหมด (Wholly Obtain : WO) ได้แก่ พืช สัตว์ แร่ และสิ่งของที่เหลือจากการผลิตสิ่งของเหล่านี้

(2) ผลิตภัณฑ์ที่ได้มาหรือผลิตขึ้นโดยมิได้ใช้วัตถุดิบภายในประเทศทั้งหมด โดยมีสัดส่วนของวัตถุดิบที่มีแหล่งกำเนิดภายในกลุ่มประเทศภาคี (อาเซียนและจีน) ไม่น้อยกว่า 40% ของราคา F.O.B. (RVC 40%) หรือมีสัดส่วนของวัตถุดิบที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศนอกภาคีอาเซียน-จีนน้อยกว่า 60%

- กฎเฉพาะทาง (Exclusive Rule) จำนวน 9 รายการ ได้แก่ เนย ไอศกรีม เศษผ้าฝ้าย เศษของขนแกะ วัสดุที่ทำจากขนแกะขนแกะที่สางแล้วเศษของขนสัตว์อื่นๆ ขนหยาบของสัตว์ที่สางแล้วและมุกเลี้ยง

- กฎทางเลือก (Alternative Rule) เป็นกฎทางเลือกระหว่างกฎทั่วไป RVC 40% หรือสามารถเลือกใช้กฎดังต่อไปนี้

- กฎการเปลี่ยนพิกัด (Change in Tariff Classification) จำนวน 123 รายการ

- กฎการผลิตสินค้าสิ่งทอจำนวน 395 รายการ

ทั้งนี้ สินค้าที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศภาคีความตกลง ACFTA จะต้องมิหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า Form E ไปแสดงต่อศุลกากรในประเทศที่นำเข้าเพื่อขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

3.2.1.2 หลักเกณฑ์ในเรื่องแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) ตามความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-เกาหลี⁶ (ASEAN-Korea Free Trade Agreement : AKFTA)

สินค้าที่จะได้สิทธิพิเศษในการลดภาษีภายใต้การค้าเสรีอาเซียน-เกาหลีจะต้องได้แหล่งกำเนิดสินค้าตามกฎเกณฑ์ที่ได้ตกลงกันประกอบด้วย

(1) ผลิตภัณฑ์ที่ได้มาหรือผลิตขึ้นโดยใช้วัตถุดิบภายในประเทศทั้งหมด (Wholly-Obtained: WO) ได้แก่ พืช สัตว์ แร่และสิ่งของที่เหลือจากการผลิตสิ่งของเหล่านี้

(2) สัดส่วนวัตถุดิบในประเทศไม่น้อยกว่า 40% ของราคา F.O.B. (RVC 40%) และสามารถรวมวัตถุดิบนำเข้าจากประเทศภาคีเดียวกันมาคำนวณได้ (Accumulation)

⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 9

⁶ กรมการค้าต่างประเทศ กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า กระทรวงพาณิชย์, อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 4, หน้า 11.

(3) การเปลี่ยนพิกัดในระดับ 4 หลัก (CTH)

(4) เป็นสินค้าที่ผลิตได้ตามกฎเฉพาะสินค้า (Product Specific Rules : PSRs)

ทั้งนี้ สินค้าที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศภาคีความตกลง AKFTA จะต้อง มีหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า Form AK ไปแสดงต่อศุลกากรในประเทศที่นำเข้าเพื่อขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

3.2.1.3 หลักเกณฑ์ในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) ตามความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจอาเซียน-ญี่ปุ่น (ASEAN-Japan Comprehensive Economic Partnership : AJCEP)

สินค้าส่งออกไปญี่ปุ่นที่ต้องการใช้สิทธิในการลดอัตราภาษีศุลกากรจะต้องผลิตถูกต้องตามกฎแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้ FTA อาเซียน-ญี่ปุ่น ดังนี้ ดังนี้

(1) สินค้าที่ใช้วัตถุดิบจากภายในประเทศสมาชิก AJCEP ได้แก่

- สินค้าที่กำเนิดหรือผลิตโดยใช้วัตถุดิบในประเทศทั้งหมด (Wholly-Obtained : WO) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกษตร เช่น ข้าว และพืชผักผลไม้ที่มีการปลูกและเก็บเกี่ยวได้ในประเทศ

- สินค้าที่ผ่านการผลิตทั้งหมดในประเทศผู้ส่งออก โดยใช้วัตถุดิบที่ได้แหล่งกำเนิดจากประเทศสมาชิก AJCEP

(2) สินค้าที่ผลิตโดยใช้วัตถุดิบจากนอกประเทศสมาชิก AJCEP จะได้แหล่งกำเนิดสินค้าเมื่อมีคุณสมบัติดังนี้

- ผลิตตามหลักเกณฑ์การเปลี่ยนพิกัด (Change in Tariff Classification)

- มีการใช้วัตถุดิบภายในสมาชิกประเทศ AJCEP เป็นสัดส่วนสำคัญในการผลิต (Regional Value Content : RVC) ไม่น้อยกว่า 40%

ทั้งนี้ สินค้าที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศภาคีความตกลง AJCEP จะต้อง มีหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า Form AJ ไปแสดงต่อศุลกากรในประเทศสมาชิก AJCEP เพื่อขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

3.2.1.4 หลักเกณฑ์ในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) ตามความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์⁷ (Agreement Establishing the ASEAN-Australia-New Zealand Free Trade Area : AANZFTA)

⁷ กรมการค้าต่างประเทศ กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า กระทรวงพาณิชย์. อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 4. หน้า 13.

สินค้าส่งออกไปออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ที่ต้องการใช้สิทธิในการลดอัตราภาษีศุลกากรจะต้องผลิตถูกต้องตามกฎแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้ FTA อาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ ดังนี้

- (1) สินค้าที่กำเนิดหรือผลิตโดยใช้วัตถุดิบในประเทศทั้งหมด (Wholly-Obtained : WO)
- (2) สินค้าที่มีสัดส่วนมูลค่าต้นทุนการผลิตในภูมิภาค (Regional Value Content : RVC) ไม่น้อยกว่า 40% ของราคา FOB

(3) สินค้าที่วัตถุดิบที่ไม่ได้แหล่งกำเนิดทั้งหมดที่ใช้ในการผลิตผ่านการเปลี่ยนพิกัดศุลกากรในระดับ 4 หลัก (Change in Tariff Heading : CTH) ในประเทศภาคนั้น

(4) สินค้าที่ผ่านกฎเฉพาะรายสินค้า (Product Specific Rules : PSRs)

การสะสมแหล่งกำเนิดสินค้า (Accumulation) สินค้าที่ได้แหล่งกำเนิดในประเทศภาคนั้นและถูกใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตในอีกประเทศภาคนั้นจะถือว่าได้แหล่งกำเนิดในประเทศภาคนั้นที่มีกระบวนการผลิตขั้นสุดท้าย

ทั้งนี้ สินค้าที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศภาควิกฤตการณ์ความตกลง AANZFTA จะต้องมีหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า Form AANZ ไปแสดงต่อศุลกากรในประเทศภาคนั้นเพื่อขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

3.2.1.5 หลักเกณฑ์ในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) ตามความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย⁸ (ASEAN-INDIA Free Trade Agreement : AIFTA)

สินค้าส่งออกไปอินเดียที่ต้องการใช้สิทธิในการลดอัตราภาษีศุลกากรจะต้องผลิตถูกต้องตามกฎแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้ FTA อาเซียน-อินเดีย ดังนี้

(1) เป็นสินค้าที่กำเนิดหรือผลิตโดยใช้วัตถุดิบในประเทศทั้งหมด(Wholly-Obtained : WO) หรือ

(2) ใช้กฎทั่วไป (General Rule) คือ เกณฑ์การเปลี่ยนพิกัดศุลกากรในระดับ 6 หลัก (CTSH) และมีสัดส่วนของวัตถุดิบที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศสมาชิกอาเซียนและอินเดียอย่างน้อยร้อยละ 35 ของราคา FOB (CTSH + 35%)

ทั้งนี้ สินค้าที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศภาควิกฤตการณ์ความตกลง AIFTA จะต้องมีหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า Form AI ไปแสดงต่อศุลกากรในประเทศอินเดียเพื่อขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

⁸ กรมการค้าต่างประเทศ กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า กระทรวงพาณิชย์. อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 4. หน้า 8.

3.2.1.6 หลักเกณฑ์ในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) ตามความตกลงการค้าเสรีอาเซียน - สหภาพยุโรป (ASEAN-EU Free Trade Agreement)

ในการประชุมคณะกรรมการร่วมอาเซียน-สหภาพยุโรป (ASEAN-EU FTA Joint Committee) ครั้งที่ 7 ระหว่างวันที่ 4-5 มีนาคม 2552 ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ประเทศมาเลเซียสหภาพยุโรปแจ้งว่าการเจรจามีความล่าช้าและมีปัญหาด้านเสรีภาพทางการเมืองกับเมียนมาร์ จึงขอเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเจรจาให้เป็นการเจรจาทวิภาคีกับประเทศที่มีความพร้อมก่อน ในขณะที่อาเซียนได้แจ้งยืนยันในหลักการอาเซียน 10 ประเทศที่จะเจรจาในระดับภูมิภาคและได้นำเรื่องเข้าหารือในที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน-สหภาพยุโรปอย่างไม่เป็นทางการ (AEM Retreat) ในเดือนพฤษภาคม 2552 ทั้งสองฝ่ายได้เห็นพ้องที่จะพักการเจรจาชั่วคราวในกรอบภูมิภาคอาเซียน-สหภาพยุโรปและหันมาเจรจาแบบทวิภาคี โดยมีเวียดนามที่บรรลุผลการเจรจาไปแล้ว กรอบการเจรจาการค้าเสรีของไทยภายใต้การเจรจาอาเซียน-สหภาพยุโรปที่เกี่ยวกับกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้านี้มีแนวทางพิจารณาดังนี้

(1) กำหนดเงื่อนไขแหล่งกำเนิดให้สอดคล้องกับโครงสร้างขั้นตอนการผลิตสินค้าของไทย (อาเซียน) และสหภาพยุโรปให้มากที่สุด

(2) กำหนดกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนมีการบังคับใช้อย่างโปร่งใสและเท่าเทียมกันและลดความเป็นอุปสรรคทางการค้าให้มากที่สุด

(3) ปรับปรุงระเบียบการตรวจรับรองแหล่งกำเนิดให้มีประสิทธิภาพไม่สร้างภาระต้นทุนและอำนวยความสะดวกทางการค้าให้มีประสิทธิภาพ (กระทรวงพาณิชย์, 2552)

3.2.2 หลักเกณฑ์ในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) ภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่อยู่ในอนุทวีปเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Bay of Bengal Initiative For Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation : BIMSTEC)⁹

เป็นกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่อยู่ในอนุทวีปเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเกิดขึ้นจากนโยบายมองตะวันตก (Look West Policy) ของไทย โดยมีวัตถุประสงค์ให้ไทยเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงความร่วมมือทางเศรษฐกิจ เพื่อเสริมสร้างประโยชน์ร่วมกันทั้งในด้านการค้าและการลงทุน เทคโนโลยี คมนาคม การสื่อสาร พลังงาน การท่องเที่ยว การประมง รวมทั้งส่งเสริมการให้ความช่วยเหลือระหว่างกัน ประกอบด้วย 7 ประเทศ ได้แก่

⁹ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. (2552). *Fact Book: ความตกลงการค้าเสรีบีเอ็มเอสทีซี*. กรุงเทพฯ: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

บังกลาเทศ ภูฏาน อินเดีย พม่า เนปาล ศรีลังกา และไทย ความตกลงการค้าเสรีบิมสเทคมีการใช้เกณฑ์การได้แหล่งกำเนิด คือ

(1) กฎทั่วไป (General Rules) อยู่ 2 แบบคือ

- เกณฑ์การเปลี่ยนพิกัดฯในระดับ 6 หลัก (CTSH) ควบคู่กับสัดส่วนมูลค่าเพิ่มจากการผลิตในประเทศ (Local Content) ร้อยละ 35 (CTSH + LC 35%) สำหรับประเทศกำลังพัฒนา (อินเดีย ศรีลังกา ไทย) และ

- เกณฑ์การเปลี่ยนพิกัดอัตราศุลกากรระดับ 6 หลัก (CTSH) ควบคู่กับสัดส่วนมูลค่าเพิ่มภายในประเทศ (Local Content) ร้อยละ 30 (CTSH + LC 30%) สำหรับประเทศที่พัฒนาน้อยที่สุด (บังกลาเทศ ภูฏาน เมียร์มาร์ เนปาล)

(2) กฎเฉพาะรายสินค้า (Product Specific Rules : PSRs) อีกจำนวน 147¹⁰ รายการ ครอบคลุมสินค้าที่ไทยมีศักยภาพส่งออกแต่ไม่สามารถผ่านเกณฑ์กฎทั่วไปได้ เช่น ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดผิว อัญมณี ส่วนประกอบเครื่องปรับอากาศ โทรทัศน์สี อัญมณี (กรมการค้าต่างประเทศ, 2552)

ข้อสังเกตกฎทั่วไปของ BIMSTEC ใช้เงื่อนไขควบซึ่งตามหลักการแล้วเป็นเงื่อนไขที่ยากที่สุดในการได้แหล่งกำเนิดแต่กลับใช้เกณฑ์ที่ได้แหล่งกำเนิดต่ำสุด คือ เกณฑ์เปลี่ยนพิกัดระดับ 6 หลัก (CTSH) และเกณฑ์มูลค่าเพิ่ม LC ในระดับต่ำมาก คือ ร้อยละ 35 และ 30 ตามระดับสถานะการพัฒนาของประเทศสมาชิก BIMSTEC ทำให้ง่ายต่อการได้แหล่งกำเนิดเพียงแต่ให้ผลิตในประเทศเท่านั้น สินค้าแทบทุกรายการจึงสามารถผ่านเงื่อนไขของกฎทั่วไปได้หมดจึงมี PSR น้อยรายการ

3.3 กฎหมายระหว่างประเทศระดับทวิภาคีในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin)

ประเทศไทยได้เข้าร่วมทำความตกลงเขตการค้าเสรีระดับทวิภาคีกับประเทศคู่ค้าต่างๆ หลายความตกลง เช่น ตามความตกลง เขตการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย (Thailand-Australia Free Trade Agreement : TAFTA) ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น ไทย-นิวซีแลนด์ (Thailand-New Zealand Closer Economic Partnership Agreement : TNZCEPA) ซึ่งกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าของสินค้าแต่ละชนิดตามประเภทพิกัดฯสินค้าของแต่ละความตกลงมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละความตกลงนั้นๆ

¹⁰ กฎเฉพาะราย. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.thaifta.com>

3.3.1 หลักเกณฑ์ในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) ตามความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย¹¹ (Thailand-Australia Free Trade Agreement : TAFTA)

สินค้าส่งออกที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีศุลกากรภายใต้ความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลียที่ต้องการใช้สิทธิในการลดอัตราภาษีศุลกากรจะต้องผลิตถูกต้องตามกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้ FTA ไทย-ออสเตรเลีย ดังนี้

(1) สินค้าที่กำเนิดหรือผลิตโดยใช้วัตถุดิบในประเทศทั้งหมด (Wholly-Obtained : WO) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกษตร เช่น ข้าวและพืชผักผลไม้ที่มีการปลูกและเก็บเกี่ยวได้ในประเทศ สินค้าที่ได้จากสัตว์มีชีวิตในประเทศ

(2) สินค้าที่ผลิตโดยมีวัตถุดิบนำเข้าจากนอกประเทศไทยและออสเตรเลีย ตามเกณฑ์การผลิตที่กำหนดไว้ในแต่ละพิกัดของสินค้า (Product Specific Rules : PSRs) ได้แก่

- ผลิตตามหลักเกณฑ์การเปลี่ยนพิกัด (Change in Tariff Classification)

- มีการใช้วัตถุดิบภายในไทยและออสเตรเลียเป็นสัดส่วนสำคัญในการผลิต (Regional Value Content : RVC) ซึ่งส่วนใหญ่กำหนดไว้ที่ 40% หรือ 45%

ทั้งนี้ สินค้าที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศภาคีความตกลง TAFTA จะต้อง มีหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า Form FTA ไปแสดงต่อศุลกากรในประเทศออสเตรเลียเพื่อขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

3.3.2 หลักเกณฑ์ในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) ตามความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นไทย-นิวซีแลนด์¹² (Thailand-New Zealand Closer Economic Partnership Agreement : TNZCEPA)

ในการที่ผู้ส่งออกทั้งสองประเทศจะได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีศุลกากรภายใต้ความตกลงนี้ สินค้าจะต้องมีคุณสมบัติของกฎแหล่งกำเนิดสินค้าที่ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันไว้ในแต่ละรายการซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลักคือ

(1) สินค้าที่ผ่านการผลิตในประเทศโดยใช้วัตถุดิบภายในทั้งหมด (Wholly-Obtained : WO) เช่น พืช และผลิตภัณฑ์จากพืชที่ได้จากการเพาะปลูกและเก็บเกี่ยวในไทย และ

(2) สินค้าที่มีการแปรสภาพอย่างเพียงพอ (Substantial Transformation) โดยการเปลี่ยนพิกัด (Change in Tariff Classification) และการใช้วัตถุดิบภายในไทย/นิวซีแลนด์เป็น

¹¹ กรมการค้าต่างประเทศ กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า กระทรวงพาณิชย์, อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 4, หน้า 5.

¹² กรมการค้าต่างประเทศ กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า กระทรวงพาณิชย์, อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 4, หน้า 6.

สัดส่วนสำคัญในการผลิต (Regional Value Content : RVC) ซึ่งส่วนใหญ่กำหนดไว้ที่ 40% และ 45% ของราคาสินค้า

ผู้ผลิตหรือผู้ส่งออกของไทยหรือบุคคลในประเทศที่สาม (Third Party) ที่ได้รับมอบอำนาจเป็นตัวแทนของผู้ผลิตของไทยสามารถรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าที่ผลิตและส่งออกจากไทยด้วยตนเองบน Invoice โดยไม่ต้องให้หน่วยงานของราชการรับรองเพื่อส่งไปให้ผู้นำเข้าในนิวซีแลนด์ใช้แสดงต่อศุลกากรของนิวซีแลนด์ในการขอลดอัตราภาษีศุลกากรนำเข้าภายใต้ FTA ไทย-นิวซีแลนด์ (TNZCEP)

3.3.3 หลักเกณฑ์ในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) ตามความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น¹³ (Japan-Thailand Economic Partnership Agreement: JTEPA)

สินค้าส่งออกไปญี่ปุ่นที่ต้องการใช้สิทธิในการลดอัตราภาษีศุลกากรจะต้องผลิตถูกต้องตามกฎแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้ FTA ไทย-ญี่ปุ่น ดังนี้

(1) สินค้าที่กำเนิดหรือผลิตโดยใช้วัตถุดิบในประเทศทั้งหมด (Wholly-Obtained : WO) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกษตร เช่น ข้าว และพืชผักผลไม้ที่มีการปลูกและเก็บเกี่ยวได้ในประเทศ แร่ และสิ่งของที่เหลือจากการผลิตของเหล่านี้

(2) สินค้าที่ผลิตโดยมีวัตถุดิบนำเข้าจากนอกประเทศไทยและญี่ปุ่นตามเกณฑ์การผลิตที่กำหนดไว้ในแต่ละพิกัดของสินค้า (Product Specific Rules : PSRs) ได้แก่

- ผลิตตามหลักเกณฑ์การเปลี่ยนพิกัด (Change in Tariff Classification)
- มีการใช้วัตถุดิบภายในไทยและญี่ปุ่นเป็นสัดส่วนสำคัญในการผลิต (Qualifying Value Content : QVC) ซึ่งกำหนดไว้ไม่ต่ำกว่า 40%
- ผลิตผ่านกระบวนการที่เฉพาะเจาะจงบางชนิด เช่น สินค้าเคมีภัณฑ์ สินค้าสิ่งทอ

ทั้งนี้ สินค้าที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศภาคีความตกลง JTEPA จะต้องมีหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า Form JTEPA ไปแสดงต่อศุลกากรในประเทศญี่ปุ่นเพื่อขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

3.3.4 หลักเกณฑ์ในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) ตามความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย (Framework Agreement for Establishing Free Trade Area between the Republic of India and the Kingdom of Thailand : ITFTA)

สินค้าส่งออกที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากรภายใต้ FTA ไทย-อินเดียในการลดอัตราภาษีศุลกากรจะต้องผลิตถูกต้องตามกฎแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้ FTA ไทย-อินเดีย ดังนี้

¹³ กรมการค้าต่างประเทศ กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า กระทรวงพาณิชย์. อ่างแล้ว เจริญรอดที่ 4. หน้า 7.

(1) สินค้าที่กำเนิดหรือผลิตโดยใช้วัตถุดิบในประเทศทั้งหมด (Wholly-Obtained : WO) เช่น พืช สัตว์ แร่ สิ่งของที่เหลือจากการผลิตสิ่งของเหล่านี้ หรือ

(2) สินค้าที่ผลิตโดยมีวัตถุดิบนำเข้าจากนอกประเทศไทยและอินเดียตามเกณฑ์การผลิตที่กำหนดไว้ในแต่ละพิกัดของสินค้า (Product Specific Rules : PSRs) ได้แก่

- ผลิตตามหลักเกณฑ์การเปลี่ยนพิกัด (Substantial Transformation) หรือ
- มีการใช้วัตถุดิบภายในไทยและอินเดียเป็นสัดส่วนสำคัญในการผลิต (Local Value Added Content) ซึ่งส่วนใหญ่กำหนดไว้ที่ 40%

ทั้งนี้ สินค้าที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศภาคีความตกลง TIFTA จะต้อง มีหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า Form FTA ไปแสดงต่อศุลกากรในประเทศอินเดียเพื่อขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

3.3.5 หลักเกณฑ์ในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) ตามความตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นไทย-เปรู¹⁴ (Framework Agreement on Closer Economic Partnership between the Republic of Peru and the Kingdom of Thailand)

(1) สินค้าที่ได้มาทั้งหมดหรือเกือบหรือรวบรวมในประเทศภาคี (Wholly Produced)

(2) สินค้าที่มีวัตถุดิบที่ไม่ได้แหล่งกำเนิดสินค้าแต่กระบวนการผลิตเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎเฉพาะที่ได้แหล่งกำเนิดสินค้าตามกฎการเปลี่ยนพิกัดฯ

- สินค้าที่วัตถุดิบไม่ได้แหล่งกำเนิดทั้งหมดที่ใช้ในการผลิต ผ่านการเปลี่ยนพิกัดศุลกากรในระดับ 2 หลัก ในประเทศภาคีนั้น (Change in Chapter : CC)

- สินค้าที่วัตถุดิบไม่ได้แหล่งกำเนิดทั้งหมดที่ใช้ในการผลิต ผ่านการเปลี่ยนพิกัดศุลกากรในระดับ 4 หลัก ในประเทศภาคีนั้น (Change in Tariff Heading : CTH)

- สินค้าที่วัตถุดิบไม่ได้แหล่งกำเนิดทั้งหมดที่ใช้ในการผลิต ผ่านการเปลี่ยนพิกัดศุลกากรในระดับ 6 หลัก ในประเทศภาคีนั้น (Change in Tariff Sub Heading : CTSH)

(3) สินค้ามีสัดส่วนมูลค่าวัตถุดิบการผลิตภายในประเทศไทยหรือเปรู (Regional Value Content : RVC) ไม่น้อยกว่าข้อกำหนดในรายการสินค้าตามราคาสินค้า FOB และมีกระบวนการผลิตขั้นสุดท้ายในประเทศภาคีนั้น (กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดเฉพาะสินค้า : Product Specific Rules)

ทั้งนี้ สินค้าที่กำเนิดหรือผลิตได้ดังกล่าวจะต้องมีหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Form TP) ไปแสดงต่อศุลกากรประเทศผู้นำเข้า

¹⁴ กรมการค้าต่างประเทศ กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า กระทรวงพาณิชย์. อังแล้ว เจริญรอดที่ 4. หน้า 14.

3.3.6 หลักเกณฑ์ในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) ตามความตกลงการค้าเสรีไทย-ชิลี¹⁵ (FTA Thailand-Chile)

(1) สินค้าที่ได้มาทั้งหมดหรือเกือบหรือรวบรวมในประเทศภาคี (Wholly Produced)

(2) สินค้าที่ผลิตได้ทั้งหมดในประเทศภาคี (Produced Entirely)

(3) สินค้าที่มีวัตถุดิบที่ไม่ได้แหล่งกำเนิดสินค้าแต่กระบวนการผลิตเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎเฉพาะที่ได้แหล่งกำเนิดสินค้าตามกฎหมายการเปลี่ยนแปลง

- สินค้าที่วัตถุดิบ ไม่ได้แหล่งกำเนิดทั้งหมดที่ใช้ในการผลิต ผ่านการเปลี่ยนแปลง
ศุลกากรในระดับ 2 หลัก ในประเทศภาคีนั้น (Change in Chapter : CC)

- สินค้าที่วัตถุดิบ ไม่ได้แหล่งกำเนิดทั้งหมดที่ใช้ในการผลิต ผ่านการเปลี่ยนแปลง
ศุลกากรในระดับ 4 หลัก ในประเทศภาคีนั้น (Change in Tariff Heading : CTH)

- สินค้าที่วัตถุดิบ ไม่ได้แหล่งกำเนิดทั้งหมดที่ใช้ในการผลิต ผ่านการเปลี่ยนแปลง
ศุลกากรในระดับ 6 หลัก ในประเทศภาคีนั้น (Change in Tariff Sub Heading : CTSH)

- สินค้าที่ผลิตขึ้น โดยใช้วิธีการผลิตเฉพาะสำหรับสินค้านั้น (Specific Process)

(4) สินค้ามีส่วนมูลค่าวัตถุดิบการผลิตภายในประเทศไทยหรือชิลี (Regional Value Content : RVC) ไม่น้อยกว่าข้อกำหนดในรายการสินค้าตามราคาสินค้า FOB และมีกระบวนการผลิตขั้นสุดท้ายในประเทศภาคีนั้น

ทั้งนี้ สินค้าที่กำเนิดหรือผลิตได้ดังกล่าวจะต้องมีหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Form TC) ไปแสดงต่อศุลกากรประเทศผู้นำเข้า

3.3.7 หลักเกณฑ์ในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) ตามความตกลงการค้าเสรีไทย-สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป (Thailand-EFTA Free Trade Agreement : TEFTA)

การเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรี TEFTA รอบที่ 2 ได้จัดขึ้นในเดือนมกราคม 2549 ณ จังหวัดเชียงใหม่มีหลายประเด็นที่เกี่ยวกับกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดที่ไม่สามารถตกลงกันได้ เช่น การใช้ราคาหน้าโรงงาน (Ex-work Price) หรือราคาส่งออก (F.O.B. Price) มาเป็นฐานการคำนวณร้อยละของ Local Content การคืนอากรวัตถุดิบนำเข้าหรือภาษีเพื่อการส่งออก (Duty Drawback)¹⁶ แนวทางการตรวจและออกหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าและเกณฑ์เฉพาะสินค้า (PSR) เป็นต้น (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2552)

¹⁵ กรมการค้าต่างประเทศ กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า กระทรวงพาณิชย์. อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 4. หน้า 15.

¹⁶ รายงานการประชุมคณะกรรมการกฎระเบียบและการค้าระหว่างประเทศครั้งที่ 1/2549/8, คณะกรรมการร่วม WTO. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://www.wtothailand.or.th/jointwto.php?trans_id=3560&page=3

เนื่องจากสาระของการ“ได้แหล่งกำเนิด”และการใช้สิทธิประโยชน์ทางการค้าต่างๆ มีรายละเอียดทางเทคนิคค่อนข้างมากทำให้ยากแก่การทำความเข้าใจ เนื่องจากต้องมีความรู้เรื่อง ในเรื่อง(1) ระบบและเลขพิกัดอัตราศุลกากรซึ่งทางศุลกากรจะเป็นผู้มีความเข้าใจดีที่สุด (2) ขั้นตอนการผลิตสินค้าต่างๆที่หลากหลายซึ่งเป็นเรื่องที่ภาคเอกชนหรือผู้ผลิตสินค้าที่จะมีความรู้ และความเข้าใจดีที่สุด และ (3) เงื่อนไขการได้แหล่งกำเนิดซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละ FTA จึงเห็นได้ว่าความรู้ทั้ง 3 ส่วน มีบุคคลหลายฝ่ายเข้ามาร่วมเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันทั้งภาครัฐและเอกชน

3.4 ข้อผูกพันทางภาษีตามความตกลงเขตการค้าเสรีที่ประเทศไทยเป็นภาคี

3.4.1 ข้อผูกพันทางภาษีตามความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน¹⁷ (ASEAN Free Trade Area : AFTA) วันที่ความตกลงมีผลบังคับใช้ : 1 มกราคม 2536

อาเซียนเดิม 6 ประเทศ (บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย)	อาเซียนใหม่ (กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม)
<p>1. บัญชีลดภาษี (Inclusion List : IL) คือ รายการสินค้าที่นำมาทยอยลดภาษีให้เหลือร้อยละ 0-5 ในปี 2546 และลดเหลือร้อยละ 0 ในปี 2553</p> <p>2. บัญชีอ่อนไหว (Sensitive List : SL) และบัญชีอ่อนไหวสูง (Highly Sensitive List : HSL) บัญชีสินค้าที่ประเทศสมาชิกจะไม่ลดภาษีเป็นร้อยละ 0 เพื่อปกป้องผู้ผลิตและเกษตรกรภายในประเทศของตนเอง เช่น กาแฟ ข้าว น้ำตาล</p> <p>3. บัญชียกเว้นทั่วไป (General Exception List : GE) รายการสินค้าที่ไม่ต้องนำมาลดภาษี</p>	<p>1. บัญชีลดภาษี (Inclusion List : IL) ทยอยลดเหลือร้อยละ 0-5 ภายในกำหนดเวลาดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เวียดนามปี 2549 ลาวและเมียนมาร์ปี 2551 และกัมพูชาปี 2553 - ลาว พม่า เวียดนาม และกัมพูชาจะลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ในปี 2558 <p>2. บัญชีอ่อนไหว (Sensitive List : SL)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เวียดนามจะทยอยลดภาษีในปี 2547 และให้เหลืออัตราร้อยละ 0 ในปี 2556 ลาวและเมียนมาร์จะเริ่มจากปี 2549 และจะลดเหลือร้อยละ 0 ในปี 2558 กัมพูชาจะเริ่มทยอยลดภาษีในปี 2551 และจะเหลือร้อยละ 0 ในปี 2560 <p>3. บัญชียกเว้นทั่วไป (General Exception List : GE) รายการสินค้าที่ไม่ต้องนำมาลดภาษี</p>

¹⁷ กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. (2557). *คู่มือการใช้ระบบฐานข้อมูลกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) และอัตราภาษีศุลกากรภายใต้ความตกลง FTAs ของอาเซียนและประเทศคู่ค้าอื่นๆ*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.fta.dft.go.th> หรือ www.dft.go.th. หน้า 4.

3.4.2 ข้อผูกพันทางภาษีตามความตกลงการค้าเสรีไทย – ออสเตรเลีย¹⁸ (Thailand-Australia Free Trade Agreement : TAFTA) วันที่ความตกลงมีผลบังคับใช้ : 1 มกราคม 2548

ข้อผูกพันทางภาษีของไทย	ข้อผูกพันทางภาษีของออสเตรเลีย
1. สินค้าจำนวน 2,724 รายการหรือร้อยละ 49.48 ของรายการทั้งหมดลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ทันที ในวันที่ 1 ม.ค. 2548	1. สินค้าจำนวน 5,383 รายการหรือร้อยละ 83.21 ของรายการทั้งหมดลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ทันที ในวันที่ 1 ม.ค. 2548 เช่น ผักและผลไม้สด สับปะรดกระป๋อง และน้ำสับปะรด อาหารสำเร็จรูป รถยนต์ขนาดเล็ก และรถปิกอัพ อัญมณีและเครื่องประดับ ยางรถยนต์ ผลิตภัณฑ์พลาสติกสิ่งทอและเสื้อผ้า
2. สินค้าจำนวน 2,411 รายการหรือร้อยละ 43.80 ของรายการทั้งหมดลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ภายใน 5 ปี (ปี 2553)	2. สินค้าจำนวน 786 รายการหรือร้อยละ 12.86 ของรายการทั้งหมดลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ภายใน 5 ปี (ปี 2553)
3. สินค้าอุตสาหกรรมอ่อนไหวจำนวน 295 รายการ เช่น สิ่งพิมพ์ลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ภายใน 10 ปี (ปี 2558)	3. สินค้าอ่อนไหว ได้แก่ สิ่งทอ และเสื้อผ้า จำนวน 239 รายการหรือร้อยละ 3.91 ของรายการทั้งหมดลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ภายใน 10 ปี (ปี 2558)
4. สินค้าเกษตรอ่อนไหวจำนวน 71 รายการ เช่น เนื้อวัว เนื้อหมู นม เนย ชา กาแฟ ลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ภายใน 10-15 ปี (ปี 2563)	4. สินค้าที่ใช้มาตรการปกป้องพิเศษ (SSG) มี 2 รายการ ได้แก่ ทุ่นำกระป๋อง สับปะรดแปรรูป และน้ำสับปะรด โดยมาตรการนี้สิ้นสุดเมื่อปี 2551

¹⁸ กลุ่มสิทธิประโยชน์ 3 สำนักสิทธิประโยชน์ทางการค้า. (2555). *ความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย (TAFTA)*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.fta.dft.go.th/LinkClick.aspx?fileticket=hAjmLoawEcc%3D&tabid=63&mid=385>

3.4.3 ข้อผูกพันทางภาษีตามความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นไทย-นิวซีแลนด์¹⁹ (Thailand - New Zealand Closer Economic Partnership : TNZCEP) วันที่ความตกลง มีผลบังคับใช้: 1 กรกฎาคม 2548

ข้อผูกพันทางภาษีของไทย	ข้อผูกพันทางภาษีของนิวซีแลนด์
1. สินค้าร้อยละ 54.10 ของรายการทั้งหมดลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ทันทีในวันที่ 1 ก.ค. 2548	1. สินค้าจำนวน 5,878 รายการหรือร้อยละ 79.08 ของรายการทั้งหมดลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ทันที ในวันที่ 1 ก.ค. 2548 เช่น ทุ่นำกระป๋องของปรุงแต่งจากธัญพืช เม็ดพลาสติก อัญมณี และเครื่องประดับแก้วและเครื่องแก้ว
2. สินค้าร้อยละ 89.72 ของรายการทั้งหมดลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ภายในวันที่ 1 ม.ค. 2553	2. สินค้าจำนวน 697 รายการหรือร้อยละ 9.38 ของรายการทั้งหมดลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ภายใน 5 ปี (ปี 2553) เช่น สิ่งก่อสร้างและส่วนประกอบ
3. สินค้าร้อยละ 100 ของรายการทั้งหมดลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ภายในวันที่ 1 ม.ค. 2568	3. สินค้าอ่อนไหว ได้แก่ สิ่งทอ และเสื้อผ้าจำนวน 858 รายการหรือร้อยละ 11.54 ของรายการทั้งหมดลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ภายใน 10 ปี (ปี 2558)
4. สินค้าที่ใช้มาตรการปกป้องพิเศษ (SSG) มี 41 รายการ เช่น เนื้อวัว เนื้อหมู เนย ไขมันนม เนยแข็งบัตเตอร์มิลค์ น้ำผึ้งธรรมชาติ องุ่นสด และมันฝรั่งแปรรูป และไทยสามารถใช้มาตรการนี้ได้จนถึงปี พ.ศ. 2558 และ พ.ศ. 2563	4. นิวซีแลนด์ไม่มีสินค้าที่ใช้มาตรการปกป้องพิเศษ (SSG)

¹⁹กลุ่มสิทธิประโยชน์ 3 สำนักสิทธิประโยชน์ทางการค้า. (2555). *ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นไทย-นิวซีแลนด์ (TNZCEP)*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:

<http://www.fta.dft.go.th/LinkClick.aspx?fileticket=LX24zwUOSBc%3D&tabid=63&mid=385>

3.4.4 ข้อผูกพันทางภาษีตามความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (Japan - Thailand Economic Partnership Agreement : JTEPA)²⁰วันที่ความตกลงมีผลบังคับใช้ :
1 พฤศจิกายน 2550

ข้อผูกพันทางภาษีของไทย	ข้อผูกพันทางภาษีของญี่ปุ่น
สินค้าจำนวน 5,505 รายการคิดเป็น 99.82 % ของรายการทั้งหมด	สินค้าจำนวน 9,265 รายการคิดเป็น 92.95% ของรายการทั้งหมด
1. ลดเป็น 0 ทันทีจำนวน 2,470 รายการ	1. ลดเป็น 0 ทันทีจำนวน 7,473 รายการ
2. ลดเป็น 0 ภายใน 2-5 ปี (ปี 2552-2555) จำนวน 2,040 รายการ	2. ลดเป็น 0 ภายใน 3-5 ปี (ปี 2553-2555) จำนวน 91 รายการ
3. ลดเป็น 0 ภายใน 6-10 ปี (ปี 2556-2560) จำนวน 877 รายการ	3. ลดเป็น 0 ภายใน 7-15 ปี (ปี 2557-2565) จำนวน 634 รายการ
4. ลดภาษีไม่เหลือ 0 และสินค้าโควตา รวมถึง เจรจาใหม่จำนวน 108 รายการ	4. ลดภาษีไม่เหลือ 0 และสินค้าโควตา รวมถึง เจรจาใหม่จำนวน 414 รายการ

²⁰ กรมการค้าต่างประเทศ กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า กระทรวงพาณิชย์. อ้างแล้ว เจริญรอดที่ 4. หน้า 7.

3.4.5 ข้อผูกพันทางภาษีตามความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย²¹ (India-Thailand Free Trade Area: ITFTA) วันที่ความตกลงมีผลบังคับใช้ : 1 กันยายน 2547

ข้อผูกพันทางภาษีของไทยและอินเดีย
<p>ไทยและอินเดียได้ตกลงกันในสินค้าเร่งลดภาษีบางส่วน (Early Harvest Scheme : EHS) จำนวน 82 รายการซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2555 ได้มีพิธีสารฉบับที่ 2 เพื่อแก้ไขกรอบความตกลงฯ เพิ่มเติมรายการสินค้าสู่ระบบ 2 ประตุอีก 1 รายการรวมเป็น 83 รายการ</p> <p>วิธีการลดภาษีเป็นการลดภาษี MFN Applied Rates ซึ่งใช้อัตราฐานวันที่ 1 มกราคม 2547 โดยลดอัตราภาษีเป็นอัตราร้อยละของอัตราที่เรียกเก็บ (Margin of Preference : MOP) ดังนี้</p> <p>1 กันยายน 2547 - อัตราภาษีลดลงร้อยละ 50</p> <p>1 กันยายน 2548 - อัตราภาษีลดลงร้อยละ 75</p> <p>1 กันยายน 2549 เป็นต้นไป - อัตราภาษีลดลงร้อยละ 100 (ภาษี FTA = 0)</p> <p>1 กันยายน 2549 เป็นต้นมา - ลดลง 100% ของอัตราภาษีปกติ</p>

²¹ กรมการค้าต่างประเทศ กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า กระทรวงพาณิชย์. อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 4. หน้า 8.

3.4.6 ข้อผูกพันทางภาษีตามความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน²² (ASEAN - China Free Trade Agreement : ACTFA) วันที่ความตกลงมีผลบังคับใช้ : 1 มกราคม 2547

ข้อผูกพันทางภาษีของไทย	ข้อผูกพันทางภาษีของจีน
<p>1. สินค้าที่นำมาเร่งลดภาษีทันที (Early Harvest)</p> <p>- ไทย-จีนพิกัด 07-08 จำนวน 116 รายการ ลดภาษีเป็น 0 ตั้งแต่ปี 2546</p> <p>- อาเซียน-จีนพิกัด 01-08 จำนวน 374 รายการ ลดภาษีเป็น 0 ตั้งแต่ปี 2547</p>	<p>1. สินค้าที่นำมาเร่งลดภาษีทันที (Early Harvest)</p> <p>- ไทย-จีนพิกัด 07-08 จำนวน 116 รายการ ลดภาษีเป็น 0 ตั้งแต่ปี 2546</p> <p>- อาเซียน-จีนพิกัด 01-08 จำนวน 374 รายการ ลดภาษีเป็น 0 ตั้งแต่ปี 2547</p>
<p>2. สินค้าปกติเริ่มลดภาษีตั้งแต่ 20 กรกฎาคม 2548 แบ่งการลดเป็น 2 ส่วนดังนี้</p> <p>- (Normal Track I) จำนวน 7,000 กว่ารายการ ลดภาษีเป็น 0 ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค.2553</p> <p>- (Normal Track II) จำนวนไม่เกิน 150 รายการ ลดภาษีเป็น 0 ภายใน 7 ปี (2555)</p>	<p>2. สินค้าปกติเริ่มลดภาษีตั้งแต่ 20 กรกฎาคม 2548 แบ่งการลดเป็น 2 ส่วนดังนี้</p> <p>- (Normal Track I) จำนวน 7,000 กว่ารายการ ลดภาษีเป็น 0 ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค.2553</p> <p>- (Normal Track II) จำนวนไม่เกิน 150 รายการ ลดภาษีเป็น 0 ภายใน 7 ปี (2555)</p>
<p>3. สินค้าอ่อนไหวแบ่งการลดเป็น 2 ส่วนดังนี้</p> <p>- Sensitive List (SL) จำนวน 242 รายการ ลดอัตราภาษีเหลือ 20% ในปี 2555 และเหลือ 0-5% ในปี 2558</p> <p>- Highly Sensitive List (HSL) จำนวน 100 รายการลดอัตราภาษีเหลือ 50% ในปี 2558 และไม่ลดอีก</p>	<p>3. สินค้าอ่อนไหวแบ่งการลดเป็น 2 ส่วนดังนี้</p> <p>- Sensitive List (SL) สินค้าอ่อนไหว (Sensitive List) ปี 2555 สินค้าจำนวน 161 รายการลดภาษีเหลือ 20% ปี 2561 สินค้าลดภาษีเหลือ 0-5%</p> <p>- Highly Sensitive List(HSL) จำนวน 100 รายการลดอัตราภาษีเหลือ 50% ในปี 2558 และไม่ลดอีก</p>

²² กรมการค้าต่างประเทศ กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า กระทรวงพาณิชย์. อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 4. หน้า 9.

3.4.7 ข้อผูกพันทางภาษีตามความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจอาเซียน-ญี่ปุ่น²³ (ASEAN-Japan Comprehensive Economic Partnership : AJCEP) วันที่ความตกลงมีผลบังคับใช้ : 1 มิถุนายน 2552

ข้อผูกพันทางภาษีของอาเซียน	ข้อผูกพันทางภาษีของญี่ปุ่น
<p>- 1 มิถุนายน 2552 สินค้า 30.94% ของรายการสินค้าทั้งหมดลดภาษีเป็น 0</p> <p>- 1 เมษายน 2561 สินค้า 86.17% ของรายการสินค้าทั้งหมดลดภาษีเป็น 0 ดังนี้</p> <p>1. สินค้าลดภาษีปกติ (Normal Track)</p> <p>- สำหรับสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ (บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย) รวมทั้งเวียดนามมีรายการสินค้าประมาณร้อยละ 90 ของจำนวนรายการสินค้าทั้งหมดหรือของมูลค่าการนำเข้าจากญี่ปุ่นของแต่ละประเทศ</p> <p>- สำหรับกลุ่มประเทศ CLM (กัมพูชา ลาว และพม่า) มีรายการสินค้าประมาณร้อยละ 85 ของจำนวนรายการสินค้าทั้งหมดหรือของมูลค่าการนำเข้าจากญี่ปุ่นของแต่ละประเทศ</p> <p>2. สินค้าอ่อนไหว (Sensitive List)</p> <p>- สำหรับสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ กำหนดให้ลดภาษีลงเหลือร้อยละ 0-5 ภายในปี 2561 จำนวนไม่เกินร้อยละ 3.8 ของมูลค่าการนำเข้าหรือจำนวนรายการสินค้าทั้งหมด</p>	<p>- 1 ธันวาคม 2551 - สินค้า 85.51% ของรายการสินค้าทั้งหมดลดภาษีเป็น 0</p> <p>- 1 เมษายน 2561 - สินค้า 90.16% ของรายการสินค้าทั้งหมดลดภาษีเป็น 0 ดังนี้</p> <p>1. สินค้าลดภาษีปกติ (Normal Track)</p> <p>- สำหรับประเทศญี่ปุ่นจะต้องลดภาษีลงเป็น 0 ภายในปี 2561 มีรายการสินค้าประมาณร้อยละ 93 ของมูลค่าการนำเข้าจากอาเซียนและร้อยละ 92 ของจำนวนรายการสินค้าทั้งหมด</p> <p>2. สินค้าอ่อนไหว (Sensitive List)</p> <p>- สำหรับประเทศญี่ปุ่นกำหนดให้ลดภาษีลงเหลือร้อยละ 0-5 ภายในปี 2561 จำนวนไม่เกินร้อยละ 3.8 ของมูลค่าการนำเข้า</p> <p>3. สินค้าอ่อนไหวสูง (High Sensitive List)</p> <p>- สำหรับประเทศญี่ปุ่นกำหนดให้ลดภาษีลงเหลือไม่เกินร้อยละ 50 ภายในปี 2561</p> <p>4. สินค้ายกเว้น (Exclusion List)</p>

²³ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศสำนักอาเซียนส่วนบริหารงาน ASEAN Plus. (2555). *ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ญี่ปุ่น*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : http://www.cks.ditp.go.th/KM_Document/e5672802-04e6-4610-a248-ac3f76d25cbe_asean-japan.pdf

<p>- สำหรับเวียดนามกำหนดให้ลดภาษีลงเหลือร้อยละ 0-5 ภายในปี 2561 จำนวนไม่เกินร้อยละ 8 ของมูลค่าการนำเข้าหรือจำนวนรายการสินค้าทั้งหมด</p> <p>- สำหรับกลุ่มประเทศ CLM กำหนดให้ลดภาษีลงเหลือร้อยละ 0-5 ภายในปี 2561 จำนวนไม่เกินร้อยละ 4 ของมูลค่าการนำเข้าหรือจำนวนรายการสินค้าทั้งหมด</p> <p>3. สินค้าอ่อนไหวสูง (High Sensitive List)</p> <p>- สำหรับสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศและเวียดนามกำหนดให้ลดภาษีลงเหลือไม่เกินร้อยละ 50 ภายในปี 2566</p> <p>- สำหรับกลุ่มประเทศ CLM กำหนดให้ลดภาษีลงเหลือไม่เกินร้อยละ 50 ภายในปี 2569</p> <p>4. สินค้ายกเว้น (Exclusion List)</p> <p>- สำหรับสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศไม่ได้มีการระบุถึงสัดส่วนของสินค้าในกลุ่มนี้</p> <p>- สำหรับกลุ่มประเทศ CLMV (กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม)กำหนดให้มีรายการสินค้าในกลุ่มนี้ได้ไม่เกินร้อยละ 3 ของมูลค่าการนำเข้าหรือจำนวนรายการสินค้าทั้งหมด</p>	<p>- สำหรับประเทศญี่ปุ่นกำหนดให้มีรายการสินค้าในกลุ่มนี้ได้ไม่เกินร้อยละ 1 ของมูลค่าการนำเข้า</p>
---	---

3.4.8 ข้อผูกพันทางภาษีตามความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-เกาหลี²⁴ (ASEAN - Korea Free Trade Agreement : AKFTA) วันที่ความตกลงมีผลบังคับใช้ : 1 มกราคม 2553

ข้อผูกพันทางภาษีของอาเซียน	ข้อผูกพันทางภาษีของเกาหลี
<p>1. กลุ่มสินค้าลดภาษีปกติ (Normal Track) เป็นกลุ่มสินค้าลดภาษีลงเหลือร้อยละ 0 โดยจะเริ่มลดภาษีจากอัตราภาษีฐานในปี 2548 ไทยจะต้องลดภาษีของสินค้านี้ร้อยละ 90 หรือมากกว่าของรายการสินค้าและมูลค่าการนำเข้าจากเกาหลีในปี 2547 เหลือร้อยละ 0 ภายใน 1 มกราคม 2553 โดยให้มีสินค้าจำนวนร้อยละ 5 ของรายการสินค้าในกลุ่มนี้ลดภาษีลงเหลือ 0 ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2555 เช่นเดียวกับสมาชิกอาเซียนเดิม 5 ประเทศและได้รับการยืดหยุ่นให้ลดภาษีช้ากว่าจำนวน 128 รายการภายในวันที่ 1 เมษายน 2559 และไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2560</p> <p>2. กลุ่มสินค้าอ่อนไหว (Sensitive Track : ST) กลุ่มสินค้าอ่อนไหวสำหรับอาเซียน 6 และเกาหลีจะมีจำนวนไม่เกินร้อยละ 10 ของจำนวนรายการสินค้าและมูลค่าการนำเข้าจากอาเซียน/เกาหลี</p> <ul style="list-style-type: none"> - เวียดนามจะมีจำนวนไม่เกินร้อยละ 10 ของจำนวนรายการสินค้าและไม่เกินร้อยละ 25 ของมูลค่าการนำเข้าจากเกาหลี - กัมพูชา พม่า และลาวจะมีจำนวนไม่เกินร้อยละ 10 ของจำนวนรายการสินค้า 	<p>1. กลุ่มสินค้าลดภาษีปกติ (Normal Track) เป็นกลุ่มสินค้าที่จะต้องลดภาษีลงเหลือร้อยละ 0 โดยจะเริ่มลดภาษีจากอัตราภาษีฐานในปี 2548 เกาหลีจะต้องลดภาษีของสินค้านี้ร้อยละ 90 หรือมากกว่าของรายการสินค้าและมูลค่าการนำเข้าจากอาเซียนทั้งหมดในปี 2004 เหลือร้อยละ 0 ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2553 จำนวน 10,403 รายการหรือ ร้อยละ 90 ลดภาษีเป็น 0 ทันที</p> <p>1. สินค้าอ่อนไหว (Sensitive List) : 1 มกราคม 2559 - สินค้า 481 รายการหรือร้อยละ 4.27 ลดภาษีเหลือ 0 - 5%</p> <p>2. สินค้าอ่อนไหวสูง (Highly Sensitive List) จำนวน 377 รายการหรือร้อยละ 3.36 ลดภาษีระหว่าง 20-50% แบ่งเป็นดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่ม A = ในปี 2559 จำนวน 6 รายการ ลดภาษีให้เหลือไม่เกิน 50% - กลุ่ม B = ในปี 2559 จำนวน 226 รายการ ลดภาษีลง 20% - กลุ่ม C = ในปี 2559 จำนวน 36 รายการ ลดภาษีลง 50% จากเดิม - กลุ่ม D = สินค้าโควตาภาษีจำนวน 11 รายการ - กลุ่ม E = สินค้าไม่ลดภาษีจำนวน 98 รายการ

²⁴ กรมการค้าต่างประเทศ กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า กระทรวงพาณิชย์. อ้างแล้ว เจริญบรรณที่ 4. หน้า 11.

<p>ทั้งนี้ กลุ่มสินค้าอ่อนไหวจะแบ่งออกเป็นอีก 2 กลุ่มย่อยได้แก่</p> <p>2.1 รายการสินค้าอ่อนไหว (Sensitive List: SL): เกาหลีและอาเซียน 6 จะต้องลดภาษีของสินค้ากลุ่มนี้ลงเหลือร้อยละ 0-5 ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2559 โดยเวียดนามจะต้องลดภาษีลงไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2564 และกัมพูชาพม่าและลาวจะต้องลดภาษีลงไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2567</p> <p>2.2 รายการสินค้าอ่อนไหวสูง (Highly Sensitive List: HSL) : เกาหลีและอาเซียน 5 จะมีสินค้ากลุ่มนี้ได้ไม่เกินร้อยละ 3 ของจำนวนรายการสินค้าทั้งหมดและมูลค่าการนำเข้าจากอาเซียน/เกาหลีโดยไทยจะมีได้ไม่เกินร้อยละ 3 ของรายการสินค้าและไม่เกินร้อยละ 4 ของมูลค่าการนำเข้าจากเกาหลีเวียดนามจะมีได้ไม่เกินร้อยละ 3 ของรายการสินค้าและกัมพูชาพม่าและลาวจะมีสินค้าได้ไม่เกินร้อยละ 3 ของรายการสินค้า</p>	
--	--

3.4.9 ข้อผูกพันทางภาษีตามความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย²⁵ (ASEAN-India Free Trade Agreement : AIFTA) วันที่ความตกลงมีผลบังคับใช้ : 1 มกราคม 2553

ข้อผูกพันทางภาษีของอาเซียน	ข้อผูกพันทางภาษีของอินเดีย
จำนวน 5,224 รายการ	จำนวน 5,224 รายการ
1. สินค้าปกติ 1 (Normal Track 1) : จำนวนร้อยละ 70 ของรายการสินค้าทั้งหมดจะทยอยลดภาษีเป็น 0 ทั้งหมดในปี 2556	1. สินค้าปกติ 1 (Normal Track 1) : จำนวนร้อยละ 70 ของรายการสินค้าทั้งหมดจะทยอยลดภาษีเป็น 0 ทั้งหมดในปี 2556
2. สินค้าปกติ 2 (Normal Track 2) : จำนวนร้อยละ 9 ของรายการสินค้าทั้งหมดจะทยอยลดภาษีเป็น 0 ทั้งหมดในปี 2559	2. สินค้าปกติ 2 (Normal Track 2) : จำนวนร้อยละ 9 ของรายการสินค้าทั้งหมดจะทยอยลดภาษีเป็น 0 ทั้งหมดในปี 2559
3. สินค้าอ่อนไหว 1 (Sensitive Track 1) : ทยอยลดภาษีเหลือร้อยละ 5 ในปี 2559	3. สินค้าอ่อนไหว 1 (Sensitive Track 1) : ทยอยลดภาษีเหลือร้อยละ 5 ในปี 2559
4. สินค้าอ่อนไหว 2 (Sensitive Track 2) : คงภาษีไว้ที่อัตราร้อยละ 5	4. สินค้าอ่อนไหว 2 (Sensitive Track 2) : คงภาษีไว้ที่อัตราร้อยละ 5
5. สินค้าอ่อนไหวสูง (Highly Sensitive List) : จะลดภาษีลงร้อยละ 20-50 ในปี 2556 จำนวน 14 รายการ	5. สินค้าพิเศษ (Special Products) : จะลดภาษีลงร้อยละ 20-50 ในปี 2556 จำนวน 5 รายการ ได้แก่ น้ำมันปาล์มดิบ น้ำมันปาล์มดิบสกัดชาดำ กาแฟ พริกไทย
6. สินค้าไม่ผูกพันภาษี (Exclusive List) : ไม่ลดภาษีจำนวน 463 รายการ	6. สินค้าไม่ผูกพันภาษี (Exclusive List) : ไม่ลดภาษี 489 รายการ

²⁵ กรมการค้าต่างประเทศ กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า กระทรวงพาณิชย์. อ้างแล้ว เจริญวรรคที่ 4. หน้า 11.

3.4.10 ข้อผูกพันทางภาษีตามความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์²⁶ (Agreement Establishing the ASEAN-Australia New Zealand Free Trade Area : AANZFTA) วันที่ความตกลงมีผลบังคับใช้ : 12 มีนาคม 2553

ข้อผูกพันทางภาษีของไทย	ข้อผูกพันทางภาษีของออสเตรเลีย	ข้อผูกพันทางภาษีของนิวซีแลนด์
1. สินค้าปกติ (Normal Track : NT) ร้อยละ 89.96 ของรายการสินค้าทั้งหมดลดภาษีเป็น 0 ในปี 2556	1.สินค้าปกติ (Normal Track: NT) ร้อยละ 91.12 ของรายการสินค้าทั้งหมดลดภาษีเป็น 0 ในปี 2553	1. สินค้าปกติ (Normal Track: NT) ร้อยละ 90.02 ของรายการสินค้าทั้งหมดลดภาษีเป็น 0 ในปี 2555
2. สินค้าอ่อนไหว (Sensitive Track-1 : ST) ร้อยละ 7.41 ของรายการสินค้าทั้งหมดลดภาษีเป็น 0 ในปี 2563	2. สินค้าอ่อนไหว(Sensitive Track-1:ST-1) ร้อยละ 5.17 ของรายการสินค้าทั้งหมดลดภาษีเป็น 0 ในปี 2558	2. สินค้าอ่อนไหว(Sensitive Track-1-ST-1) ร้อยละ 6.44 ของ รายการสินค้าทั้งหมดลดภาษีเป็น 0 ในปี 2560
3. สินค้าอ่อนไหวสูง (Sensitive Track-2: ST-2) ร้อยละ 1.56 ของรายการของสินค้าทั้งหมดลดภาษีเป็น 0 ในปี 2563	3. สินค้าอ่อนไหวสูง (Sensitive Track-2: ST-2) ร้อยละ 3.71 ของรายการสินค้าทั้งหมดลดภาษีเป็น 0 ในปี 2563	3.สินค้าอ่อนไหวสูง (Sensitive Track-2: ST-2) ร้อยละ 3.54 ของรายการของสินค้าทั้งหมดลดภาษีเป็น 0 ในปี 2563
4. สินค้าร้อยละ 1.07 ของรายการของสินค้าทั้งหมดไม่มีข้อผูกพันทางภาษี		

²⁶ จิตติมา เกรียงมเหศักดิ์. อ่างแล้ว เจริญรอดที่ 1. หน้า 13.

3.4.11 ข้อมูลพื้นฐานทางภาษีตามความตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ
ที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นไทย-เปรู²⁷ (TPCEP) วันที่ความตกลงมีผลบังคับใช้ : 31 ธันวาคม 2554²⁸

ข้อมูลพื้นฐานทางภาษีของไทย	ข้อมูลพื้นฐานทางภาษีของเปรู
<p>สินค้าทั้งหมด 5,962 รายการจากจำนวนสินค้าทั้งหมด 8,300 รายการเป็นสินค้าที่พร้อมยกเลิกภาษีทันที 3,844 รายการคิดเป็นร้อยละ 46.31 ของรายการสินค้าทั้งหมด</p> <p>1. สินค้าที่พร้อมยกเลิกภาษีเป็น 0 ใน 5 ปี จำนวน 2,041 รายการคิดเป็นร้อยละ 24.59 ของรายการสินค้าทั้งหมดและ</p> <p>2. สินค้าที่มีการแยกประเภทสินค้าน้อยซึ่งสินค้าน้อยแต่ละรายการมีรูปแบบการลดภาษีต่างกัน (ยกเลิกภาษีทันที/ลดภาษีเป็น 0 ใน 5 ปี) 77 รายการ</p>	<p>สินค้าทั้งหมด 5,259 รายการจากจำนวนสินค้าทั้งหมด 7,351 รายการเป็นสินค้าที่พร้อมยกเลิกภาษีทันที 3,985 รายการคิดเป็นร้อยละ 54.21 ของรายการสินค้าทั้งหมด</p> <p>1. สินค้าที่พร้อมยกเลิกภาษีใน 5 ปี 1,274 รายการคิดเป็นร้อยละ 17.33 ของรายการสินค้าทั้งหมด</p>

²⁷กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. (2552). *Fact Book: เขตการค้าเสรีไทย-เปรู*. กรุงเทพฯ: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. หน้า 11.

²⁸กรมการค้าต่างประเทศ กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า กระทรวงพาณิชย์. อ้างแล้ว เจริญรอดที่ 4. หน้า 14.

3.4.12 ข้อผูกพันทางภาษีตามความตกลงการค้าเสรีไทย-ชิลี²⁹ (Thailand-Chile Free Trade Agreement) การลงนามความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทย-ชิลี แล้วเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2556

ข้อผูกพันทางภาษีของไทย	ข้อผูกพันทางภาษีของชิลี
<p>ไทยให้สิทธิพิเศษฯ แก่สินค้าจำนวน 8,300 รายการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ลดเป็นศูนย์ทันทีจำนวน 7,394 รายการ - ลดภาษีเป็นศูนย์ภายใน 3 ปีจำนวน 142 รายการ - ลดภาษีเป็นศูนย์ภายใน 5 ปีจำนวน 575 รายการ - สินค้าอ่อนไหวลดภาษีเป็น 0 ภายใน 8 ปี จำนวน 102 รายการ - สินค้าโควตา 87 รายการ (23 รายการในระดับ พิทักษ์ศุลกากร 4 หลัก) 	<p>ชิลีให้สิทธิพิเศษฯ แก่สินค้าจำนวน 7,116 รายการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ลดเป็นศูนย์ทันทีจำนวน 6,990 รายการ - ลดภาษีเป็นศูนย์ภายใน 3 ปีจำนวน 321 รายการ - ลดภาษีเป็นศูนย์ภายใน 5 ปีจำนวน 298 รายการ - สินค้าอ่อนไหวลดภาษีเป็น 0 ภายใน 8 ปี จำนวน 107 รายการ

²⁹ กรมการค้าต่างประเทศ กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า กระทรวงพาณิชย์. อ้างแล้ว เจริญบรรณที่ 4. หน้า 15.

3.5 กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้อง

3.5.1 พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530

โดยเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติเพื่อนำมาใช้บังคับสำหรับของที่นำเข้าหรือพาเข้ามาในหรือส่งหรือพาออกไปนอกราชอาณาจักร โดยให้เรียกเก็บและเสียอากรตามที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากรท้ายพระราชกำหนดนี้ หรือตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ³⁰ ซึ่งมีหลักการและโครงสร้างการจำแนกประเภทของสินค้าให้เป็นไปตามระบบฮาร์โมนิซ (Harmonized System) ที่ใช้กันอยู่เป็นสากลเพื่อให้สอดคล้องกับนานาประเทศ

ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศยกเว้น ลด หรือเพิ่มอากรจากอัตราที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากร หรือประกาศเรียกเก็บอากรตามอัตราที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากร หรือประกาศกำหนดอัตราอากรตามราคา³¹หรือตามสภาพ³² สำหรับของที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศที่ร่วมลงนามหรือลักษณะตามที่ระบุไว้ในสัญญาหรือความตกลงดังกล่าว ทั้งนี้ จะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใดๆ ไปด้วยก็ได้³³

3.5.2 ประกาศกระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้อง

- 1) ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดอาเซียน ประกาศ ณ วันที่ 6 มกราคม 2555
- 2) ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน – จีน ประกาศ ณ วันที่ 6 มกราคม 2555
- 3) ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี ประกาศ ณ วันที่ 6 มกราคม 2555
- 4) ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน – ญี่ปุ่น ประกาศ ณ วันที่ 6 มกราคม 2555

³⁰ คุรยละเอียดของพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้จาก ราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 104/ตอนที่276/ฉบับพิเศษ หน้า 1/31 ธันวาคม 2530

³¹ มาตรา 9 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543

³² มาตรา 8 พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530

³³ มาตรา 14 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2557

- 5) ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน – ออสเตรเลีย – นิวซีแลนด์ ประกาศ ณ วันที่ 6 มกราคม 2555
- 6) ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐอินเดีย ประกาศ ณ วันที่ 6 มกราคม 2555
- 7) ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากออสเตรเลีย ประกาศ ณ วันที่ 6 มกราคม 2555
- 8) ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากนิวซีแลนด์ ประกาศ ณ วันที่ 6 มกราคม 2555
- 9) ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากญี่ปุ่น ประกาศ ณ วันที่ 6 มกราคม 2555
- 10) ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากสาธารณรัฐอินเดีย ประกาศ ณ วันที่ 6 มกราคม 2555
- 11) ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากสาธารณรัฐเปรู ประกาศ ณ วันที่ 6 มกราคม 2555
- 12) ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากสาธารณรัฐชิลี ประกาศ ณ วันที่ 4 พฤศจิกายน 2558